

Vraag nr. 190
van 4 juli 2003
van de heer ETIENNE VAN VAERENBERGH

Kasteel van Gaasbeek – Toekomstopties

Sinds 1 april laatstleden is de conservator van het Kasteel-museum van Gaasbeek met pensioen.

Het is naar verluidt de ambitie van de Vlaamse overheid om het Kasteel van Gaasbeek uit te bouwen tot een publieksgericht en toonaangevend erfgoedcentrum. Een dergelijke missie vereist echter gekwalificeerd personeel en voldoende financiële armslag.

Momenteel werken er in het Kasteel van Gaasbeek vijftien personeelsleden, met name één wetenschappelijke medewerker, één administratieve kracht en dertien suppoosten en poetspersoneel.

Sinds jaar en dag wordt door de verantwoordelijken ter plaatse geklaagd dat de huidige dotatie ontoereikend is om zelfs maar de elementaire museumwerking te verzekeren. Herhaaldelijk werd de vergelijking gemaakt met het Kasteel van Marimont in Wallonië.

1. Wat is de huidige en toekomstige optie voor het Kasteel-museum van Gaasbeek ?
2. Aan welke personeelsbezetting en -aanpassing wordt gedacht, rekening houdende met de taken die het Kasteel-museum van Gaasbeek op zich zal nemen ?
3. Welke middelen worden ter beschikking gesteld om deze taken te realiseren ?

Antwoord

Het is de wens van de Vlaamse overheid dat het Kasteel van Gaasbeek, met zijn uniek historisch interieur en zijn park, wordt uitgebouwd tot een publieksgericht en toonaangevend erfgoedcentrum.

De basis voor deze herbestemming werd – in opdracht van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap – gelegd door een externe audit over de werking in het Kasteel van Gaasbeek (juni 2000) en een Rapport van het Rekenhof over de beleidsuitvoering door de musea van de Vlaamse Gemeenschap (september 2001).

Sindsdien is er een voorontwerp van het zogenaamde Erfgoeddecreet verschenen (31 maart

2003), waarin wordt gestipuleerd dat de musea die beheerd of medebeheerd worden door de Vlaamse Gemeenschap – het KMSKA, het Muhka en het Kasteel van Gaasbeek – een voorbeeldfunctie dienen te vervullen in het Vlaamse museumveld (*KMSKA : Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen ; Muhka : Museum voor Hedendaagse Kunst Antwerpen – red.*). Hiertoe dienen ze zich te profileren rond een welbepaald thema, waarrond een specifieke expertise wordt ontwikkeld.

Voor Gaasbeek lijkt het evident dat de kasteelcultuur in al haar facetten en de materiële zorg voor een historische collectie in situ belangrijke aspecten zullen uitmaken van de globale beleidsvisie.

Zoals vermeld in voormeld voorontwerp van decreet zullen er nationale en internationale samenwerkingsverbanden worden uitgebouwd met andere kasteelmusea of studiecentra.

Publieksparticipatie blijft een belangrijk aandachtspunt, wat in geen geval impliceert dat de andere basisfuncties op het vlak van behoud en beheer, de presentatie en het wetenschappelijk onderzoek van het patrimonium worden verwaarloosd. Het huidige erfgoedbeleid spitst zich niet enkel toe op het roerend of onroerend erfgoed, maar ook op de immateriële getuigenissen van verhalen, tradities, overleveringen en gebruiken. Door onder andere gebruik te maken van de kasteelarchieven en de bibliotheek, kan op een bevattelijke en sfeervolle manier iets verteld worden over de leefwereld in en rond een kasteel in vroegere tijden.

Daarbij wordt tevens gedacht aan het uitwerken van een gespecialiseerd documentatie- en informatiecentrum, al dan niet in samenwerking met andere instellingen, dat als steunpunt kan fungeren voor andere actoren of organisaties die op hetzelfde terrein actief zijn.

Momenteel is de procedure opgestart voor het aanwerven van een directeur van het Kasteel van Gaasbeek. Deze zal een beleidsplan opstellen met de doelstellingen en prioriteiten, inclusief een voorstel tot aanpassing of uitbreiding van de personeelsformatie.

Wat de financiële middelen betreft, zal er gedeeltelijk een beroep moeten worden gedaan op sponsoring of fondsenwerving.